

Een magnolia is meer dan twee weken bloei

Magnolia's blijven verrassen aldus magnoliakweker Tonco Captein en
tuinontwerpster Nienke Plantinga

In april-mei vallen magnolia's op door hun overweldigende bloei. Veel mensen denken dat het daarna voorbij is. Of, zoals een man in het gezelschap van een groep enthousiaste vrouwen tussen bloeiende magnolia's zei: 'Met twee weken heb je het wel gehad. Daarna is het gewoon een groene boom.' Maar is dat wel waar? Tuinontwerpster Nienke Plantinga en sierheesterkweker Tonco Captein denken hier heel anders over.

Auteur: Marleen Arkesteijn

Nienke Plantinga heeft sinds 2010 haar eigen tuinontwerpbureau: Magnolia Tuinontwerp. 'Ik heb van mijn hobby mijn werk gemaakt en ben natuurlijke tuinen gaan ontwerpen', vertelt de voormalige personeelsadviseur. 'Ik heb altijd van planten gehouden. Toen ik mijn eerste tuin kreeg, heb ik een abonnement op een tuinblad genomen. De kinderen waren nog klein in die tijd en het werken in de tuin was een ware ontdekkingstocht. Ik was steeds met planten bezig en kwam van alles tegen. Ik wilde bijvoorbeeld hosta's en het was puzzelen en spelen om van het slakkenprobleem af te komen', herinnert ze zich. Haar werk ging ze in die tijd steeds minder leuk vinden. Toen iemand tegen haar zei: 'Je bent zo vaak met de tuin bezig; waarom doe je daar niet iets mee?', besloot ze het roer om te gooien en een opleiding te volgen. En nu combineert ze de twee werelden met elkaar. In haar werk zat ze in de sociale hoek. 'Ik vind het ook nu nog steeds leuk om met mensen om te gaan, in de huid van mensen te kruipen en proberen te doorgronden wat mensen willen met hun tuin, welk beeld ze voor ogen hebben en welke sfeer ze willen.'

*Tuinontwerpster Nienke Plantinga kiest voor magnolia's vanwege hun bijzondere en eigenzinnige groei en bloei.
(Foto: Grietje Mesman)*

6 min. leestijd

ACHTERGROND

Eigenzinnig

Plantinga's bedrijf heet niet voor niets Magnolia Tuinontwerp. 'Ik heb voor die naam gekozen omdat het zo'n mooie boom is. In de tuinen die ik ontwerp, speelt de natuur een belangrijke rol. Ik zoek naar bijzondere elementen, zoals meer natuurlijke bomen in plaats van geleide vormen. De magnolia vind ik echt gaaf. Hij groeit eigenzinnig, niet netjes. Hij doet wat hij wil en dat past bij mij. Ik ben ook eigenzinnig. Of het nu een boom- of een struikvorm is, een magnolia geeft karakter aan een tuin.'

Het gaat ook om het momentum. Als we aan het bijkomen zijn van de winterdip en het voorjaar aanbreekt, zijn daar de magnolia's met die mooie grote bloemen op het kale hout. 'De bloeiduur is kort, maar juist daardoor zijn ze zo bijzonder. Net zoals je in het voorjaar zo kunt zijn met narcissen. Ik hoor weleens mensen klagen over de beperkingen: afvallende bloemen, maar kijk zelf liever naar het mooie.' Volgens de tuinontwerpster is ook zeker niet zo dat er de rest van het jaar niets te beleven valt. 'Magnolia kan schaduw bieden op warme zomerdagen en biedt een plek voor vogels. En in de winter is het knoestige karakter goed te zien, net als bij een fruitboom.'

Magnoliasiroop

Daarmee bouwt Plantinga een bruggetje naar een van de specialiteiten die ze graag meeneemt in de door haar ontworpen tuinen. De begrippen 'eetbare tuin' en 'voedselbos' passen

Steenloze tuinprojecten van Nienke Plantinga: tuin in Dalfsen (foto: Nienke Plantinga)

Plantinga realiseert zich dat dit een lastige boodschap is voor hoveniers

Witte magnolia's (foto's: Nienke Plantinga)

Tonco Captein. Naast zijn bedrijf staan moerplanten van een aantal van zijn mooie magnolia's. (Foto: Marleen Arkesteijn)

Steenloze tuinprojecten van Nienke Plantinga: tuin 2 in Diepenveen (foto: Nienke Plantinga)

Recept voor 1 liter magnoliasiroop

Ingrediënten:

- 250 gram magnoliabladeren (kies bloemen die halfopen zijn)
- 800 ml water
- 450 gram suiker

Breng het water met de suiker aan de kook en laat dit 10 minuten doorkoken op een zacht vuur.

Voeg de bloembladeren toe, breng het water opnieuw aan de kook en laat de bladeren drie minuten meekoken.

Zeef de siroop en giet deze in een brandschone fles met schroefdp.

Bewaar de afgekoelde fles met siroop in de koelkast.

Deze siroop is heel geschikt om te worden verdund tot magnolialimonade. Een scheutje in de prosecco of over ijs is ook heerlijk.

bij de natuurlijke tuinen die ze ontwerpt. 'Wat is niet eetbaar?' zegt ze lachend. Het is dus niet gek dat ze ook voor de magnoliabloem een toepassing heeft gevonden: magnoliasiroop. 'Ik zeg weleens gekscherend: magnolia is de nieuwe vlier.' Magnolia's zijn zo rijkbloeiend, dat het nauwelijks opvalt als je 10 procent van de bloemen plukt om er een heerlijke siroop van te maken, waardoor je na de bloei nog heerlijk kunt nagenieten.

Keuze van de kweker

Al eerder (in Hovenier 1-2021) vertelde sierheestekweker Tonco Captein dat er veel verschillende soorten en cultivars te koop zijn. Zelf teelt hij op zijn bedrijf in Alphen aan den Rijn vijftien verschillende cultivars in 4,5-literpotten. Hij levert veel via de Boskoopse veiling. Zijn voornaamste doelgroep wordt gevormd door tuincentra en bouwmarkten. Hij heeft relatief weinig contact met hoveniers, hoewel deze zeker welkom zijn bij zijn bedrijf. Op basis van de kleur en bloeiwijze bracht hij zijn magnolia's 'Black Tulip', 'Fragrant Cloud', 'Felix' en 'Yellow River' onder de aandacht. Naast zijn bedrijf staan moerplanten van een aantal van zijn mooie magnolia's.

Nieuw in zijn bedrijf is dat een deel van de geënte magnolia's op een andere wijze wordt opgekweekt. Nu worden veel magnolia's standaard geënt op een onderstam, omdat ze moeilijk via stek te vermeerderen zijn. Enten kan

Nu worden veel magnolia's standaard geënt op een onderstam, omdat ze moeilijk via stek te vermeerderen zijn, dit heeft ook nadelen

echter ook nadelen hebben: het uitlopen van de onderstam en (uitgestelde) onverenigbaarheid. Captein werkt nu samen met een kweker die voor hem uitgangsmateriaal uit magnoliastek maakt, vooral de moeilijkere soorten. Hij kan daardoor nog sterkere planten leveren. Het is een extra aandachtspunt voor hoveniers bij hun keuze voor een magnolia.

Magnolia in tuinontwerp

Nienke Plantinga maakt haar keuze vooral vanuit het oogpunt van de tuinontwerper. Ze kiest voor een selectie van magnolia's die het mooi doen als solitair in achtertuinen. Deze geven schaduw en hebben een natuurlijke vorm. Een magnolia zit tussen een boom en een struik in. Als hij teveel ruimte inneemt, kun je hem wat opkronen.

- De stermagnolia, *Magnolia stellata*, heeft mooie stervormige bloemen en groeit meestal als struik.
- *Magnolia grandiflora* is een groenblijvende soort met heerlijk zoet geurende grote witte bloemen. Van oorsprong komt deze boom uit de warmere zuidelijke staten van de Verenigde Staten. Dat betekent dat hij wat gevoeliger is voor nachtvorst en het beter doet op een beschutte plek.
- *Magnolia kobus* heeft witte bloemen en in het najaar langwerpige rode vruchten.

- *Magnolia x soulangeana* was een tijdje het beeldmerk van Magnolia Tuinontwerp. Plantinga: 'Mooi aan deze magnolia is dat hij megagrote bloemen krijgt en dat het lang duurt voordat de mooie knoppen uitkomen.'

Ook voor in de kleinere tuin heeft ze een selectie. *Magnolia x loebneri* 'Leonard Messel' is er als boom van 3-5 meter, *Magnolia stellata* als struik van 3-5 m. Het zijn langzame groeiers; het duurt dus lang voordat ze groter zijn. 'Een beetje uitdunnen of opkronen is voldoende', is haar advies.

Lekker met rust laten

Magnolia's houden van de zon en halfschaduw. Ze doen het op iedere grondsoort, zo lang deze voldoende luchtig en waterdoorlatend is. Vanuit haar visie dat de tuin een stukje natuur bij je huis is, vindt Plantinga dat je de tuin met rust moet laten. Als de magnolia eenmaal op de juiste plaats staat, mag hij dus met rust gelaten worden. 'De boom laat blad vallen. Dat vormt een dekentje over de bodem. Dan ontstaat er bodemleven. Rommelig is natuurlijk. Wij zijn veel te netjes en willen teveel controle hebben over de leefomgeving.'

Plantinga realiseert zich dat dit een lastige boodschap is voor hoveniers. Mensen bellen hen om de haag te snoeien, onkruid uit borders weg te halen etc. Haar boodschap is om meer met de natuur mee te werken. 'Je kunt als hove-

Bloeiende magnolia's in de proeftuin van Holland in Boskoop.
(Foto: Marleen Arkesteijn)

nier proberen uit te leggen waarom het beter is om het afgefallen blad niet direct op te ruimen, maar tot maart als een dekentje te laten liggen. Er ontstaat dan bodemleven, waarvan de tuin profiteert. Ook wordt er voeding teruggebracht in de bodem waar bomen en andere planten gebruik van kunnen maken, en onkruidgroei

wordt tegengegaan.' Juist hoveniers kunnen hun klanten adviseren en uitleg geven. Dat ook deze beroepsgroep behoefte heeft aan meer groen en natuur in de tuin, merkte Plantinga in 2019 tijdens de Groene Sector Vakbeurs in Hardenberg. Daar sprak ze met 100 hoveniers, waarbij ze merkte dat de meesten van hen toch voor het vak gekozen hebben omdat ze zelf van groen houden.

Zelf bracht Plantinga samen met Katja Staring in 2019 een boek uit: 'Avontuurlijk tuinieren'. In principe is het voor de tuinier bestemd; het staat vol met tuininspiratie voor iedereen die meer natuur en leven in de tuin wil. Maar ze merkt dat ook hoveniers erom vragen, omdat ze hun klanten meer kennis en ondersteuning willen geven bij het natuurlijke tuinieren.

Een van de moederplanten van Tonco Captein (foto: Marleen Arkesteijn)

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!